

DECRET LLEI 1/2020 DE 17 DE GENER, CONTRA EL TURISME D'EXCESSOS PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT A ZONES TURÍSTIQUES¹

(BOIB núm. 10, de 23 de gener de 2020)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

1. Les Illes Balears posseeixen una estructura productiva clarament marcada per la preponderància del sector serveis, el qual conforma més del vuitanta per cent del producte interior brut. Aquest tret diferenciador de l'economia de l'arxipèlag balear es basa principalment en el pes dels sectors del comerç i l'hostaleria, ambdós directament relacionats amb l'activitat turística. A més, la nostra comunitat ha esdevengut una destinació de preferència en el mercat turístic europeu i mundial i és la cinquena regió europea amb més pernoctacions totals (residents i no residents) i la tercera amb un nombre més elevat de pernoctacions fetes per turistes no residents.

Aquesta preferència com a destinació en el mercat turístic europeu s'ha degut, entre altres causes, al treball ingent en el camp de la promoció turística que han vengut desenvolupant els diversos organismes implicats (ajuntaments, consells insulars i Govern balear), com també a la millora constant dels establiments turístics propiciada pel sector privat. Això no obstant, no s'ha d'oblidar que el mercat turístic és molt voluble (sotmès a una competència forta i canviant) i que hi ha altres països de l'entorn de la Mediterrània que han apostat pel turisme com a font d'ingressos i han desenvolupat importants zones turístiques.

2. Des de fa uns anys, aquestes campanyes constants de promoció i l'esforç del sector privat per millorar els seus productes i les seves infraestructures s'han vist molt afectats per la publicació en els mitjans de comunicació de notícies referents a comportaments incívics a determinades zones turístiques de Mallorca i Eivissa, la major part dels quals es deu a l'abús del consum de begudes alcohòliques que, a més de crear molta inseguretat en els ciutadans que viuen en aquests indrets, ha minvat considerablement la qualitat turística d'aquestes zones i ha contribuït al seu deteriorament i al sorgiment d'una majoria de negocis dirigits a l'oci nocturn, els quals entren també dins l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret Llei, cosa que ha promogut un model que ha fet que les zones afectades perdin la condició residencial o de centre de ciutadania.

Així mateix, en els diaris i televisions i altres mitjans de difusió, tant locals com nacionals i internacionals, any rere any han aparegut notícies relacionades amb comportaments incívics de joves turistes que han causat una profunda inquietud en la resta de ciutadans, en el sector hotelier i en les administracions implicades i han desincentivat els esforços adreçats a crear comerços de qualitat. Molt sovint apareixen en aquests mitjans de comunicació notícies relacionades amb joves morts o ferits

¹ Aquest Decret Llei ha estat validat per Resolució del Parlament de les Illes Balears ([BOIB núm. 17, de 8 de febrer de 2020](#)). S'ha vist afectat pel Decret Llei 11/2020 de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 ([BOIB ext. núm. 121, de 10 de juliol de 2020](#)) i pel Decret Llei 14/2020, de 9 de desembre, de mesures urgents en determinats sectors d'activitat administrativa ([BOIB núm. 206, de 10 de desembre de 2020](#)).

(principalment a causa de la pràctica del denominat balcòning); de l'explotació i els abusos sexuals; de destrosses en el mobiliari urbà, o de baralles al carrer que donen lloc a gran quantitat d'intervencions sanitàries.

Respecte al consum abusiu de begudes alcohòliques, aquesta és una causa directa i decisiva de risc per a la salut, que manté relació també directa amb certes malalties neoplàsiques, cardiovasculars, hepàtiques, mentals i neurològiques. L'any 2007, a Espanya, l'alcohol va estar directament relacionat amb el 35,7 % dels ingressos en urgències causats per substàncies psicoactives (Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues-DGPNSD; Observatori Espanyol sobre Drogues-OED. Indicador d'urgències). A la regió europea de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) l'alcohol és responsable del 6,5 % de totes les morts (11 % de les morts en homes) i de l'11,6 % dels anys de vida perduts ajustats per qualitat (17,3 % en homes). A la Unió Europea és considerat el tercer factor de risc de malaltia i mort prematura, només superat pel tabac i la hipertensió arterial (OMS-Oficina Regional per a Europa. *Handbook for action to reduce alcohol-related harm*. 2009).

Per a molts grups, especialment els compresos en edats més primerenques, l'oci en general i especialment l'oci nocturn es produeix majoritàriament associat al consum abusiu, entre altres, de begudes alcohòliques. Però, a més, entre aquells que practiquen aquests estils de vida s'observa una baixa percepció del risc associat. Cal assenyalar que són els adolescents i els joves menors d'edat els qui més participen en els denominats «consums recreatius».

S'ha d'incidir que tots aquests comportaments incívics tenen lloc tant als establiments turístics i comercials com als espais públics, espais que s'han de preservar com un lloc de trobada, convivència i civisme en el qual totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, lleure i esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres. Com és obvi, per eliminar aquests comportaments es fa necessària una actuació conjunta de totes les administracions implicades amb competències en la matèria.

En aquest sentit, s'han d'esmentar els informes tramesos per l'Ajuntament i la Policia Local de Calvià; la Policia Local de Palma; la Policia Local de Lluçmajor; la Delegació del Govern a les Illes Balears i la Conselleria de Salut i Consum, quant a les incidències sanitàries a les zones turístiques afectades per aquest Decret Llei i a la despesa sanitària ocasionada. En aquests informes es posa de manifest que hi ha raons urgents i d'interès general perquè es disposi d'un marc regulador autonòmic que permeti homogeneïtzar i dotar d'una major eficàcia les diverses administracions en la consecució d'un model turístic sostenible i de qualitat.

Algunes de les zones afectades per aquests comportaments incívics es troben entre les declarades zones turístiques saturades o madures, les quals s'esmenten en l'annex de l'aprovació definitiva de la delimitació provisional de les zones aptes per a la comercialització d'estades turístiques a habitatges d'ús residencial a Mallorca (BOIB núm. 93 de 28.07.2018).

Tot això es troba diametralment en contra de l'objectiu del Govern de les Illes Balears, que va encaminat a millorar la competitivitat del sector turístic per mitjà d'un turisme sostenible, responsable i de qualitat a les nostres illes, objectiu que, per altra part, és el que va conduir a l'aprovació de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears, mitjançant la Llei 2/2016, de 30 de març.

El Govern de les Illes Balears vol complir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i l'Agenda balear 2030, que persegueix un turisme més sostenible i respectuós, tant en l'entorn com en la qualitat de vida de turistes i residents.

En conseqüència, amb independència de les reformes que es puguin dur a terme de la normativa general turística, es fa necessari afrontar amb caràcter immediat aquesta situació amb mesures que puguin ser efectives al començament de la temporada turística següent, la qual cosa implica una intervenció normativa i urgent dels poders públics des de diversos punts de vista, especialment de la salut, l'ordenació del comerç i la preservació de la bona imatge i la qualitat turística de les Illes Balears.

3. Per altra part, atès que s'incideix sobre activitats de serveis (comerços i establiments turístics) s'ha de fer referència que la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat (en endavant LGUM), estableix uns principis sobre el lliure accés a les activitats de serveis i l'exercici d'aquestes, que s'han d'aplicar en qualsevol activitat econòmica que s'hagi de desenvolupar en el territori nacional, i a certes limitacions que s'estableixen en l'exercici d'activitats econòmiques en aquest Decret Llei que podrien afectar el principi de necessitat i proporcionalitat de les actuacions recollit en l'article 5 de la LGUM.

Aquest article recull l'excepcionalitat d'aquesta intervenció, que s'ha de motivar en la salvaguarda d'alguna raó imperiosa d'interès general entre les compreses en l'article 3.11 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i l'exercici d'aquestes: l'ordre públic; la seguretat pública; la protecció civil; la salut pública; la preservació de l'equilibri financer del règim de seguretat social; la protecció dels drets, la seguretat i la salut dels consumidors, dels destinataris de serveis i dels treballadors; les exigències de la bona fe en les transaccions comercials; la lluita contra el frau; la protecció del medi ambient i de l'entorn urbà; la sanitat animal; la propietat intel·lectual i industrial; la conservació del patrimoni històric i artístic nacional, i els objectius de la política social i cultural.

És a dir, els conceptes d'ordre públic, salut pública, protecció dels drets, seguretat i salut dels consumidors i dels destinataris de serveis són definits com raons imperioses d'interès general.

En aquest cas, els reiterats comportaments incívics que es descriuen en els informes esmentats en els paràgrafs anteriors, que han creat una profunda inquietud en la ciutadania, els sectors hotel·ler, de restauració, comercial i de serveis, i en les administracions implicades, fan necessari establir certes mesures que garanteixin, entre altres, els imprescindibles ordre i seguretat públics, la protecció i la salut dels consumidors i la protecció dels drets de les persones afectades pels actes d'incivisme que es produeixen en aquestes zones. Per tot això, s'ha considerat que hi ha raons imperioses d'interès general que justifiquen l'adopció de les mesures establertes en aquest Decret Llei.

Així mateix, per tal de garantir la proporcionalitat que exigeix l'article 5 de la LGUM, l'àmbit d'aplicació del Decret Llei, amb excepció del que es preveu en les disposicions addicionals primera i segona d'aquest Decret Llei, es limita a les zones estrictament necessàries on, en el moment actual, es produeixen les conductes incíviques, degut a la gravetat dels fets que es descriuen en els informes esmentats en els paràgrafs anteriors, i a l'àmbit temporal de cinc anys, perquè es pretén que després d'aquest termini ja no siguin necessàries les mesures adoptades per haver-se aconseguit l'objectiu perseguit per aquest Decret Llei.

Les excepcions previstes en las disposicions addicionals esmentades en el paràgraf anterior es refereixen a la realització de pràctiques perilloses per a la vida, la salut i la integritat física dels clients als establiments d'allotjament turístic, com també a la publicitat i les pràctiques denigrants que, per la seva especial gravetat per a la salut i la integritat física dels qui realitzen aquestes pràctiques i per a la protecció dels drets de les persones, generalment dones, que sofreixen aquests actes denigrants envers la seva persona, fan necessari un tractament diferenciat.

Per part seva, les festes i excursions en vaixells, on es consumeixen begudes alcohòliques, són una més de les recents modalitats d'ofertes d'aquest tipus, que té la peculiaritat de traslladar els seus efectes negatius també a la mar i, atesa la seva escassa regulació per la normativa turística, es fa necessari adoptar algunes mesures per pal·liar els efectes negatius d'aquesta activitat (com són, per exemple, l'elevat i incontrolat volum de la música i els renous produïts pels usuaris mateixos, que es veuen, òbviament, incrementats pel consum excessiu de begudes alcohòliques i altres substàncies) fins que no es reguli aquesta activitat.

En definitiva es considera que les limitacions a l'exercici de determinades activitats econòmiques que es contenen en aquest Decret Llei són proporcionades i necessàries, atès que hi ha raons imperioses d'interès general, com són l'ordre públic, la seguretat pública, la salut pública, la protecció civil, la protecció dels drets, la seguretat i la salut dels consumidors, dels destinataris dels serveis, les exigències de bona fe en la transacció comercial, la protecció del medi ambient i de l'entorn urbà i els objectius de política social i cultural, que fan necessària l'adopció d'aquestes limitacions.

4. Pel que fa a salut pública i consum, l'article 30.48 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, atribueix a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria de promoció de la salut en tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat. També l'article 31.4 de l'Estatut atribueix a la Comunitat Autònoma, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de salut i sanitat.

D'altra part, l'article 30.47 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears disposa que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat, en els termes que disposen els articles 38 i 131.

Respecte a comerç interior, l'article 30.42 de l'Estatut d'autonomia estableix que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en comerç interior, sens perjudici del que disposen els articles 38 i 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució, així com en ordenació de l'activitat comercial.

Amb relació al turisme, l'article 30.11 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en ordenació i planificació del sector turístic. També s'ha de destacar que l'article 24 de l'Estatut estableix que els poders públics de la Comunitat Autònoma han de reconèixer l'activitat turística com a element econòmic estratègic de les Illes Balears i que el foment i l'ordenació de l'activitat turística s'han de dur a terme amb l'objectiu de fer-la compatible amb el respecte al medi ambient, al patrimoni cultural i al territori.

D'altra part, l'article 58.3 indica que en les competències que els consells insulars han assumit com a pròpies el Govern de les Illes Balears pot establir els principis generals sobre la matèria tot garantint l'exercici de la potestat reglamentària dels

consells. En aquest sentit, l'article 70. 3 disposa que són competències pròpies dels consells: «Informació turística. Ordenació i promoció turística».

Així mateix, cal afegir que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competències exclusives en les matèries següents: polítiques de gènere (article 30.17); espectacles i activitats recreatives (article 30.31); publicitat (article 30.37), protecció de menors (article 30.39) i protecció del medi ambient, ecologia i espais naturals protegits, sense perjudici de la legislació bàsica de l'Estat (article 30.46). Finalment, disposa de competències de desenvolupament legislatiu i execució en matèria d'activitats classificades.

5. L'article 49 de l'Estatut d'autonomia permet al Govern dictar mesures legislatives provisionals, en forma de decret llei, en casos de necessitat extraordinària i urgent, les quals no poden afectar matèries determinades. Es tracta d'una figura inspirada en la que preveu l'article 86 de la Constitució espanyola, l'ús de la qual ha produït una jurisprudència extensa del Tribunal Constitucional. L'alt tribunal ha insistit que la definició, pels òrgans polítics, d'una situació d'extraordinària i urgent necessitat ha de ser explícita i raonada, i que hi ha d'haver una «connexió de sentit» o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenen adoptar, que han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata. És exponent d'aquesta doctrina constitucional la Sentència 12/2015, de 5 de febrer, en la qual es recullen els pronunciaments reiterats de l'alt tribunal sobre la utilització d'aquest instrument normatiu.

Així mateix, el Tribunal Constitucional, en les sentències 29/1986, de 20 de febrer, i 237/2012, de 13 de desembre, raona que no s'ha de confondre l'eficàcia immediata de la norma provisional amb l'execució instantània d'aquesta i, per tant, s'ha de permetre que les mesures adoptades amb caràcter d'urgència incloguin un posterior desplegament normatiu i d'actuacions administratives d'execució d'aquelles.

La figura del decret llei és, en aquest cas, plenament idònia per afrontar el greu impacte sobre la salut, la seguretat pública, l'economia i la imatge del sector turístic de les nostres illes, i per la necessitat d'aplicació immediata en la temporada turística vinent de les mesures previstes, cosa que fa inviable acudir al procediment legislatiu ordinari.

6. El Decret llei s'estructura en vint-i-dos articles, agrupats en quatre capítols, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

Per tot això, a l'empara de l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, a proposta del conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del 17 de gener de 2020, dicta el següent

DECRET LLEI

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Constitueix l'objecte d'aquesta disposició establir mesures urgents que permetin a les administracions públiques de les Illes Balears afrontar amb eficàcia els greus

problemes que ocasionen, a les zones turístiques determinades en l'article 2, les conductes incíviques i l'abús del consum de begudes alcohòliques, com també evitar la degradació d'aquestes zones turístiques i l'alteració de la convivència que originen aquestes conductes.

2. Les normes establertes en aquest Decret Llei són d'aplicació a qualsevol persona física o jurídica que dugui a terme les activitats o actuacions que esmenta en els àmbits o les zones que determina.

Article 2. Àmbit territorial²

1. Les mesures establertes en aquest Decret Llei són d'aplicació únicament a les zones on es produeixen els greus comportaments incívics, que són les següents:

- a) Al municipi de Calvià: tota la zona que queda dins el perímetre delimitat en l'annex 1 d'aquest Decret Llei.
- b) Al municipi de Palma: tota la zona que queda dins el perímetre delimitat en l'annex 2 d'aquest Decret Llei.
- c) Al municipi de Lluçmajor: tota la zona que queda dins el perímetre delimitat per l'annex 3 d'aquest Decret Llei, així com als carrers assenyalats.
- d) Al municipi de Sant Antoni de Portmany: tota la zona que queda dins el perímetre delimitat en l'annex 4 d'aquest Decret Llei.

2. Els locals afectats són aquells que tinguin una entrada en qualsevol de les zones indicades.

CAPÍTOL II MESURES ESPECÍFIQUES

Article 3. Mesures per a establiments d'allotjament turístic i habitatges objecte de comercialització turística

1. Les empreses turístiques d'allotjament i les empreses comercialitzadores d'estades turístiques a habitatges han d'informar els clients, de manera expressa i de la qual quedi constància, de les prohibicions establertes en el punt 2 d'aquest article, així com de les sancions que imposa aquest Decret Llei i de l'obligació d'expulsió immediata en cas que les pràctiques prohibides s'hi duguin a terme.

Quan es tracti de menors fins a 14 anys que viatgin acompanyats d'adults, la recepció de la informació pot ser acreditada pels adults acompanyants.³

2. Queden prohibides les pràctiques perilloses per a la vida, la salut i la integritat física dels clients en els establiments d'allotjament turístic i en els habitatges objecte de comercialització turística. En tots els casos es consideren practiques perilloses, entre altres, passar d'un balcó o finestra a un altre, o llançar-se o despenyar-se des de llocs no adequats a piscines, al buit o a qualsevol element (la pràctica del denominat balcòning). Els clients que les realitzin han de ser expulsats de l'establiment amb caràcter immediat, amb independència de les sancions que se'ls puguin imposar, d'acord amb aquest Decret Llei i amb les ordenances municipals corresponents.

² Article modificat pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

³ Paràgraf afegit pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

L'expulsió l'ha d'ordenar la direcció de l'establiment o la persona comercialitzadora de l'habitatge, els quals poden requerir la col·laboració de la policia local.⁴

3. Els establiments d'allotjament turístic només poden vendre begudes alcohòliques de forma individual i al mateix preu que figuri en la llista de preus que tenen exposada. Aquests establiments no poden oferir begudes alcohòliques incloses en un preu global, excepte fins a un màxim de tres unitats de beguda alcohòlica per client i servei de dinar o sopar. Aquesta limitació queda exceptuada si s'integra en un contracte comercial amb l'establiment amb motiu de seminaris, congressos, conferències, convencions o fires, i així mateix, si es duen a terme esdeveniments o celebracions de noces, comunions o batejos, sempre que el nombre mínim d'assistents superi les vint persones i es llogui per a la celebració un espai de l'establiment, com sales o restaurants.

També queda excepcionada si es tracta de contractacions vinculades amb els programes de turisme de l'Institut de Majors i Serveis Socials (Imsero).

4. Els establiments d'allotjament turístic només poden comercialitzar les habitacions per dies sencers. Queda prohibida la comercialització de les habitacions per hores, llevat de les contractacions que es puguin dur a terme amb companyies aèries per al descans dels seus treballadors o dels passatgers, en casos de retards o cancel·lacions de vols.

Article 4. Publicitat de begudes alcohòliques

1. Es prohibeix la publicitat, per qualsevol mitjà, que tengui com a objectiu i finalitat incentivar el consum de begudes alcohòliques a establiments públics i fer qualsevol oferta en aquest sentit, com per exemple barra lliure, *free bar*, *happy hour*, 2x1, 3x1 o d'altres anàlegs.

2. Es prohibeix la publicitat de les denominades rutes etíliques (*pub crawling*), on l'objectiu és el recorregut per diferents locals d'oci en els quals s'inclouen consumicions de begudes alcohòliques de forma continuada i en un mateix dia.

3. La publicitat de begudes alcohòliques ha de respectar, en tots els casos, les limitacions següents:

- a) No pot estar dirigida específicament a persones menors d'edat. Tampoc no es pot utilitzar la imatge o la veu de persones menors d'edat en els anuncis i les informacions d'aquest tipus de publicitat en cap format.
- b) No es pot associar el consum d'alcohol a una millora del rendiment físic, a la conducció de vehicles o al maneig d'armes, ni fer l'efecte que aquest consum contribueix a l'èxit social o sexual, ni suggerir que té propietats terapèutiques o efectes estimulants o sedants, o que constitueix un mitjà per aconseguir qualsevol millora.

Article 5. Exposició de begudes alcohòliques

1. Es prohibeix l'exposició de begudes alcohòliques a les zones exteriors dels establiments comercials, com també a mostradors exteriors o finestres que donin a l'exterior.

2. Es prohibeix el subministrament de begudes alcohòliques a través de màquines automàtiques, llevat que es trobin a la part interior d'establiments que estiguin

⁴ Apartat modificat pel DL 11/2020, de 10 de juliol, esmentat en la nota 1.

autoritzats per a la venda d'aquestes begudes i controlats per una persona encarregada del compliment de les condicions que estableix la legislació vigent. La persona titular de l'activitat n'és la responsable directa.

Article 6. Venda de begudes alcohòliques

1. Es prohibeix l'oferta, el subministrament o la venda de begudes alcohòliques a menors d'edat a qualsevol establiment.

2. A qualsevol establiment en el qual hi hagi venda de begudes alcohòliques, tant per a consum al local com per a venda, el preu de les begudes alcohòliques ha de ser el que figuri en la llista de preus unitaris que estigui exposada, sense que no se'n pugui fer cap tipus d'oferta com, per exemple, barra lliure, *free bar*, *happy hour*, 2x1, 3x1 o d'altres d'anàlegs. Els establiments de restauració poden incloure fins a un màxim de tres unitats de beguda alcohòlica en l'oferta dels seus menús de dinar o sopar. Aquesta limitació queda exceptuada, si s'integra en un contracte comercial amb l'establiment amb motiu de seminaris, congressos, conferències, convencions o fires i, així mateix, si s'hi duen a terme esdeveniments o celebracions de noces, comunions o batejos, sempre que el nombre mínim d'assistents superi les vint persones i es llogui per a la celebració un espai de l'establiment, com sales o restaurants.

Entre les ofertes prohibides de begudes alcohòliques s'han d'entendre també incloses les ofertes en què aquest tipus de beguda se subministra juntament amb altres productes, i també l'oferta de begudes alcohòliques gratuïtes.⁵

3. Es prohibeixen els autodispensadors de begudes alcohòliques. En tots els casos els dispensadors de begudes alcohòliques que pugui haver als establiments han de ser utilitzats únicament pel personal per vendre la beguda al preu exposat.

4. Es prohibeix la publicitat, l'organització, la venda i la realització de les denominades rutes etíliques (*pub crawling*), on l'objectiu és el recorregut per diferents locals d'oci en els quals s'inclouen consumicions de begudes alcohòliques de forma continuada i en un mateix dia. També queda prohibit que des de les zones determinades en l'article 2 es traslladin o retornin clients a fi que participin en aquests tipus d'excursions o altres esdeveniments en els quals l'objectiu principal és el consum d'alcohol.

5. Els establiments d'allotjament turístic, bars, restaurants i locals d'oci han d'adoptar les mesures necessàries per impedir que els usuaris extreguin begudes alcohòliques subministrades a l'establiment per consumir-les fora d'aquest.

6. Els establiments comercials en els quals hi hagi venda de begudes alcohòliques han de romandre tancats entre les 21.30 hores i les 8.00 hores del dia següent.

Article 7. Pràctiques denigrants

Es prohibeix qualsevol tipus de pràctica que cosifiqui o hipersexualitzi la persona, especialment la dona, amb la finalitat d'induir al consum d'alcohol o a l'entrada a un establiment com bars, restaurants, locals d'oci i a qualsevol establiment obert al públic. Així mateix, es prohibeix fer servir com a reclam roba o adoptar una actitud que suposi menyspreu, desconsideració, submissió o denigració envers les persones, especialment les dones.

⁵ Paràgraf afegit pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

Article 8. Festes i excursions en vaixells

Es prohibeixen les actuacions següents en vaixells, pel que fa a la celebració de festes o esdeveniments multitudinaris amb subministrament d'alcohol:

- a) La seva publicitat o comercialització en zones afectades per aquest Decret llei.
- b) Que es recullin o retornin clients en aquestes zones per traslladar-los al port corresponent.
- c) Que els vaixells entrin a les aigües interiors limítrofes a aquestes zones.

S'ha d'entendre per festes o esdeveniments multitudinaris la realització de festes o balls a bord d'un vaixell amb música produïda amb mitjans mecànics o electrònics o mitjançant l'actuació en directe d'un músic o músics.⁶

CAPÍTOL III PLANIFICACIÓ, COORDINACIÓ I COL·LABORACIÓ

Article 9. Planificació, coordinació i col·laboració

1. Les administracions competents en matèria de turisme, salut, consum i comerç de la comunitat autònoma poden elaborar plans d'actuació conjunta per assegurar el compliment de les mesures que disposa aquest Decret llei.

2. Per implementar els plans a què fa referència l'apartat anterior han de coordinar les actuacions amb els consells insulars i els municipis afectats.

3. Els serveis d'inspecció de les administracions competents en matèria de turisme, salut, consum i comerç, com també la Policia Local dels municipis afectats, la Policia Nacional i la Guàrdia Civil han d'actuar coordinadament i han de col·laborar entre si per assegurar el compliment de les mesures que disposa aquest Decret llei.

Article 10. Comissió i Subcomissió per al Foment del Civisme a Zones Turístiques

1. Es crea la Comissió per al Foment del Civisme a Zones Turístiques com a òrgan col·legiat que té com a objectiu el seguiment i la coordinació de les mesures establertes en aquest Decret llei. Està adscrita a la conselleria de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb competències en matèria de turisme.

2. Està integrada per un representant de cada una de les conselleries competents en matèria de turisme, salut, consum i comerç, i per un representant de cada un dels ajuntaments compresos en l'àmbit territorial d'aquest Decret llei (Palma, Lluçmajor, Calvià i Sant Antoni de Portmany). A les reunions de la Comissió pot ser convidat un representant de la Delegació del Govern. Presideix la Comissió el conseller o consellera competent en matèria de turisme, i actua com a secretari o secretària de la Comissió qui ho sigui de la conselleria competent en matèria de turisme. La Comissió mateixa ha d'establir-ne les normes de funcionament.

3. Es crea la Subcomissió per al Foment del Civisme a Zones Turístiques com a òrgan col·legiat que té com a objectiu el seguiment de les mesures establertes en aquest Decret llei i elevar propostes de coordinació a la Comissió esmentada en el punt 1. Està adscrita a la conselleria de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb competències en matèria de turisme.

4. La Subcomissió està integrada pels mateixos membres que la Comissió a més d'un representat de cada una de les federacions de veïns, un representant de cada una

⁶ Paràgraf afegit pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

de les associacions sectorials més representatives de les zones afectades, com també un representant de les associacions sindicals i empresarials més representatives.

CAPÍTOL IV

RÈGIM SANCIONADOR

Article 11. Procediment sancionador

1. Les denúncies o els actes d'inspecció formulats per la Policia Local, la Guàrdia Civil, la Policia Nacional i els inspectors de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels consells insulars tenen valor probatori, llevat de prova en contra, dels fets constatats, de la identitat de qui els ha comès i, si escau, de la notificació de la denúncia o acta, sense perjudici del deure d'aportar tots els elements probatoris que siguin possibles sobre el fet constatat.

2. Els inspectors de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i dels consells insulars estan facultats, quan sigui necessari, per adquirir béns o serveis sota una identitat encoberta, amb la finalitat de detectar infraccions regulades en aquest Decret llei i obtenir-ne proves.

3. Els inspectors de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de turisme, salut, consum i comerç, en l'exercici de les seves funcions i si detecten qualsevol infracció continguda en aquest Decret llei, poden estendre acta i proposar, si escau, mesures cautelars, si bé, per a la instrucció del procediment, l'acta s'ha de trametre a l'òrgan competent que es determina en l'article 19.

4. El procediment sancionador s'ha d'instruir i resoldre d'acord amb el règim sancionador que es conté en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i els principis i disposicions que es contenen en la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Article 12. Mesures cautelars

1. En els supòsits d'infraccions molt greus, l'òrgan competent per resoldre el procediment pot ordenar amb caràcter cautelar el tancament de l'establiment on s'hagi comès la infracció o adoptar qualsevol altra mesura cautelar de les previstes en l'article 56 de la Llei 39/2015, fins que es dicti la resolució que posi fi al procediment.

2. En el supòsits d'infraccions molt greus i si el responsable n'és el titular de l'establiment, el personal amb funcions de policia o els inspectors, en estendre l'acta o denúncia, poden proposar la mesura cautelar de tancament de l'establiment on s'hagi comès la infracció. En aquests casos, l'òrgan competent per resoldre ha d'adoptar o rebutjar de manera motivada la proposta de mesura cautelar, en el termini màxim de deu dies des de la recepció de la proposta. La mesura cautelar ha de ser ratificada, rebutjada o modificada en l'acord d'iniciació del procediment sancionador, que s'ha de fer en els quinze dies següents a l'adopció de la mesura. Queden sense efecte aquelles que, vençut el termini, no s'han ratificat.

3. Les mesures cautelars, llevat que s'aixequin, romanen vigents fins a la resolució ferma en via administrativa, amb independència dels canvis de titular que es puguin produir a l'establiment.

Article 13. Faltes molt greus

Es consideren faltes molt greus:

- a) L'incompliment, pels establiments d'allotjament turístic, de la venda de begudes alcohòliques de forma individual i al mateix preu que figura en la llista de preus, tal com determina l'article 3.3.
- b) Els incompliments de les prohibicions que es contenen en l'article 6 d'aquest Decret Llei.
- c) Les pràctiques denigrants establertes en l'article 7.
- d) La publicitat, la difusió, la comercialització o la realització de festes o esdeveniments multitudinaris a vaixells on hi hagi subministrament de begudes alcohòliques, en els termes establerts en l'article 8.
- e) Les infraccions greus, si 24 mesos abans de cometre-les la persona responsable d'aquestes ha estat sancionada mitjançant resolució definitiva en via administrativa per infracció tipificada com a greu.

Article 14. Faltes greus

Es consideren faltes greus:

- a) L'incompliment, pels establiments d'allotjament turístic i habitatges objecte de comercialització turística, de les mesures establertes en l'article 3.1.
- b) L'incompliment de la prohibició de les pràctiques perilloses per a la vida, la salut i la integritat física que es contenen en l'article 3.2 d'aquest Decret Llei.
- c) La no expulsió, pels establiments d'allotjament turístic i els habitatges objecte de comercialització turística, dels clients que incompleixin la prohibició establerta en l'article 3.2.
- d) L'incompliment de la prohibició relativa a comercialitzar habitacions per hores establerta en l'article 3.4 pels establiments d'allotjament turístic.
- e) L'incompliment de les mesures sobre publicitat establertes en l'article 4.
- f) L'incompliment de l'exposició de begudes alcohòliques que conté l'article 5.1.
- g) L'incompliment de la prohibició d'instal·lació de màquines subministradores de begudes alcohòliques que conté l'article 5.2 d'aquest Decret Llei.
- h) Les infraccions lleus, si 24 mesos abans de cometre-les la persona responsable d'aquestes ha estat sancionada mitjançant resolució definitiva en via administrativa per infracció tipificada com a lleu.

Article 15. Faltes lleus

Qualsevol altra infracció de les obligacions que es contenen en aquest Decret Llei i que no estigui qualificada com a falta greu o molt greu.

Article 16. Sancions

1. A les infraccions molt greus els correspon una sanció entre 60.001 i 600.000 euros.
2. A les infraccions greus els correspon una sanció entre 6.001 i 60.000 euros.
3. A les infraccions lleus els correspon una sanció entre 1.000 i 6.000 euros.

Article 17. Sanció accessòria

1. En els casos d'infraccions molt greus i en consideració a les circumstàncies que es presentin, pot imposar-se, a més de la multa i com a sanció accessòria, el tancament

del local o establiment on s'hagi produït la infracció o la prohibició de realitzar-hi l'activitat durant el termini màxim de tres anys.

2. El local o establiment ha de romandre tancat durant tot el termini que s'imposi en la resolució, amb independència dels canvis de titular que es puguin produir, llevat que el local o establiment es destini a una activitat substancialment diferent a la qual s'exercia en el moment de la infracció.⁷

Article 18. Gradació de les sancions

1. Les sancions que s'imposin han de ser graduades tenint en compte la naturalesa de la infracció i les circumstàncies concurrents, atesos especialment els criteris següents:

- a) La intencionalitat.
- b) El nombre de persones afectades.
- c) El benefici obtingut com a conseqüència de la infracció.
- d) La reincidència, quan no s'hagi tengut en compte per tipificar la infracció.
- e) La transcendència del dany o el perjudici causat a la imatge turística.
- f) La posició de l'infractor en el mercat.
- g) La categoria de l'establiment o les característiques de l'activitat.

2. Les sancions on hi hagi menors d'edat implicats s'han d'imposar a partir del grau mitjà i afegint-hi, si escau, les circumstàncies esmentades en el punt anterior.

Article 19. Òrgans competents

Són competents per iniciar i resoldre els expedients sancionadors els consellers de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o el conseller o consellera del consell insular competent en matèria de turisme. A aquests efectes són competents:

1. El conseller o consellera competent en matèria de turisme, pel que fa a les sancions derivades dels incompliments dels articles 3, 6.4, 6.5, 7 i 8.
2. El conseller o consellera competent en matèria de salut, les sancions derivades dels incompliments dels articles 5.2, 6.1, i 6.3.
3. El conseller o consellera competent en matèria de consum, les sancions derivades dels incompliments dels articles 4, 6.2 i 20.
4. El conseller o consellera competent en matèria de comerç, les sancions derivades dels incompliments dels articles 5.1 i 6.6.

Article 19 bis. Delegació de competències⁸

Les competències esmentades en l'article 19, inclosa la instrucció dels procediments i d'altres que en puguin estar connectades, es poden delegar en els ajuntaments de Palma, Calvià, Lluçmajor i Sant Antoni de Portmany, en els termes que preveu l'article 27 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

En cas de delegació, s'ha d'aplicar el que disposa l'article 11 d'aquest Decret Llei, també respecte a les atribucions dels inspectors municipals i respecte als efectes de les seves actes o denúncies.

⁷ Apartat modificat pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

⁸ Article afegit pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

Article 20. Publicitat del règim sancionador

Els establiments turístics i aquells que es dediquen a la venda de begudes alcohòliques han de donar publicitat de les infraccions i sancions que conté aquest Decret llei.

Article 21. Persones responsables

1. Són persones responsables de les infraccions administratives les persones físiques i jurídiques, públiques o privades, que incorrin en les accions o omissions tipificades com a tals en aquest Decret llei.

2. La persona titular de l'explotació, empresa o activitat turística o comercial és responsable administrativament de les infraccions que cometin els treballadors ocupats o terceres persones que, sense tenir vinculació laboral, duguin a terme prestacions compreses en els serveis contractats per aquests.

3. La persona titular de l'explotació, empresa o activitat a qui s'hagi imposat una sanció com a conseqüència de la infracció comesa pel personal ocupat o terceres persones que hi prestin serveis contractats, pot exercitar les accions de repetició que li corresponguin contra els autors materials de la infracció que ocasioni la sanció.

4. Són responsables principals de les infraccions comeses per menors fins a catorze anys els pares, tutors o guardadors.

5. Sense perjudici de l'establert en el punt anterior, quan comet la infracció un menor d'edat, són responsables subsidiaris els pares, tutors o guardadors.

Article 22. Extinció de la responsabilitat

La mort de la persona responsable n'extingeix la responsabilitat.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Àmbit territorial

Les mesures establertes en l'article 3.2 i en l'article 7 són d'aplicació en tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears i sense la limitació temporal establerta en la disposició final tercera.

Disposició adicional segona. Festes a vaixells

No es poden presentar noves declaracions responsables per les empreses titulars d'embarcacions de transport marítim de caràcter turístic o recreatiu que organitzin festes o balls a bord, a les quals fa referència l'article 147 del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directius de coordinació en matèria turística; de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació del Govern de les Illes Balears, i de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, dictat en desenvolupament de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears.

Aquesta limitació s'ha de mantenir fins que no es reguli l'activitat de festes o esdeveniments multitudinaris a vaixells.

En tots els casos, la limitació establerta en aquesta disposició no pot excedir el termini de dos anys.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Disposició transitòria única. Venda de begudes alcohòliques

La prohibició de venda de begudes alcohòliques pels establiments d'allotjament turístic incloses en un preu global, establerta en l'article 3.3, no és d'aplicació, o en l'article 6,2 en relació als establiments de restauració, si s'acredita que aquest servei ha estat venut o reservat, tant directament com mitjançant entitats intermediadores, abans de l'entrada en vigor d'aquest Decret Llei. En cap cas no és d'aplicació aquesta excepció a partir de l'1 de gener de 2021.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades les disposicions de rang igual o inferior que contradiguin o s'oposin al que estableix aquest Decret Llei en el seu àmbit territorial d'aplicació.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Habilitació per al desenvolupament normatiu

S'habiliten el Govern de les Illes Balears i els consells insulars perquè, en l'àmbit de les seves competències, adoptin les mesures necessàries per al desenvolupament i l'execució d'aquest Decret Llei.

Disposició final segona. Ampliació de l'àmbit territorial

El Govern de les Illes Balears, mitjançant Decret, pot modificar l'àmbit territorial d'aquest Decret Llei, si hi ha raons suficientment motivades i existeixen informes de la Policia Local, la Policia Nacional, la Guàrdia Civil, la Conselleria de Salut i Consum o la Delegació de Govern que així ho aconsellin.

Disposició final tercera. Entrada en vigor⁹

Aquest Decret Llei entrarà en vigor el mateix dia de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEX 1¹⁰

CALVIÀ

ANNEX 2

PALMA

ANNEX 3

LLUCMAJOR

ANNEX 4

SANT ANTONI DE PORTMANY

⁹ Disposició modificada pel DL 14/2020, de 9 de desembre, esmentat en la nota 1.

¹⁰ Vegeu els Annexos al [BOIB núm. 10, de 23 de gener de 2020](#).

